

אוניברסיטת חיפה
UNIVERSITY OF HAIFA

הפקולטה למשפטים

FACULTY of LAW

כליית החقوق יאמعة חיפה

العيادة القانونية لحقوق الإنسان في المجتمع

קליניקה לזכויות אדם בחברה

10.01.2019

לכבוד

עו"ד שרון רוזנבלט

היועץ המשפטי של חברת עמידר

רח' הרוקמים 26

חולון 5885849

באמצעות מייל ופקס. 15336931524

מ.ל.ב.

ח.ג.

הנדון: פרסום אתר האינטרנט של חברת עמידר החדשה בשפה הערבית

שלום רב,

הריני לפנות אליך בשם הקליניקה לזכויות אדם בחברה של הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה, בדרישה לפרסם את אתר האינטרנט של חברת עמידר בשפה הערבית, וזאת מהטעמים שיפורטו להלן:

1. פרסום אתר האינטרנט של חברת עמידר החדשה (להלן: "עמידר") נעשה עד היום באמצעות השפה העברית, מה שהופך את המידע המפורסם באמצעותו לבלתי נגיש לאוכלוסייה הערבית בשל חסמי שפה.

2. חברת עמידר היא חברה ממשלתית אשר נגישות המידע והשירותים באתר האינטרנט שלה לכלל הציבור מחייבת את הנגשתם בשפות אחרות מלבד העברית בכלל ולשפה הערבית בפרט. ראה לעניין זה את הדוח השנתי 53ב, של מבקר המדינה, לשנת 2002 ולחשבונות שנת הכספים 2001, עמ' 210–212 (להלן: "דוח מבקר המדינה").

בין היתר נכתב בדוח: "לדעת משרד מבקר המדינה, מאחר שהערבית היא שפתו של המיעוט הגדול ביותר בישראל, וכדי להבטיח שוויון, לספק שירותים ראויים ולהקל את הגישה לרשויות גם במגזר זה,

על הרשויות להוסיף לאתרי האינטרנט תרגום לערבית, לפחות של מידע חיוני ומידע על אופן השימוש בשירותים הממשלתיים הניתנים באמצעות האינטרנט."

3. ידוע כי האזרחים הערבים מאופיינים כאוכלוסייה בעלת זהות וזיקה לאומית ותרבותית ייחודית בכלל ולנכסים המנוהלים כיום ע"י עמידר, בפרט.

4. על עמידר חלה החובה לפרסם בשפה הערבית כנגזרת מחובתה כרשות ציבורית לנהוג על-פי עקרון השוויון. המדינה חייבת להבטיח גישה שווה לשירותיה לכלל אזרחיה, וההנגשה התרבותית לשונית במקרה זה, היא חלק מהבטחת הנגשה שוויונית לזכויות. זאת ועוד, חובת פרסום המידע בשפה הערבית נגזרת גם מכללי הצדק הטבעי על פיהם מחויבת כל רשות ציבורית לפעול.

השימוש בשפה הערבית נועד למימוש החופש והזכות של המיעוט הערבי לחיות את חייו בכבוד בשפתו ולממש את זכויותיו האזרחיות, החברתיות והתרבותיות באופן שוויוני. זכות זו מטילה חובה על הרשויות, לפרסם את פרסומיהן גם בשפה הערבית.

5. בהקשר של איסור אפליה והנגשה שוויונית של זכויות, ניתן להוסיף כי לפי סעיף 3 לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000, גוף המעניק שירות ציבורי מחויב שלא להפלות בהספקתו.

6. אכן כיום לכאורה השפה הערבית אינה מהווה שפה רשמית עפ"י חוק יסוד הלאום, השנוי במחלוקת ואשר בעניינו תלויות ועומדות מספר עתירות לבג"ץ. יחד עם זאת, השפה הערבית עודנה תופסת מעמד מיוחד ונעלה.

7. יפים לכאן דברי כב' השופט א. רובינשטיין: **"הכללת השפה הערבית בפרסומים רשמיים של מדינת ישראל אינה רק על מנת להעניק לה את מקומה הראוי, אלא לעיתים השימוש בשפה הוא הוא אשר מעניק הזדמנות להשגת שוויון"**. כך גם לעניין חובת פרסומו של אתר אינטרנט בערבית: **"בהיעדר נגישות שפה, בין היתר בשל חסמי שפה, אין משמעות ראויה לשוויון בזכות ההשתתפות"** [הדגשה לא במקור] [א. רובינשטיין ספר נתיבי משפט וממשל: סוגיות במשפט הציבורי בישראל (תשס"ג), עמ' 282].

8. ברי כי בשורה ארוכה של פסקי דין הוכר מעמדה של השפה הערבית כבעלת מעמד מיוחד במדינה, וכי יש בפרסום שפתו של המיעוט שמהווה חמישית מאזרחי המדינה, משום כבוד לו ולשפתו, וכן מימוש לעיקרון השוויון שמהווה זכות חוקתית. (ר' בג"ץ 4112/99 עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' עיריית תל אביב-יפו, פ"ד נו(5) 478, 2002).

9. ידוע לכם שחלק ניכר מדייריה של חברת עמידר הם אזרחים ערבים, ברובם נמנים על אוכלוסייה מוחלטת שגם ככה נתקלת במספר רב של חסמים בדרכה למימוש זכויותיה. מה עוד שברוב המקרים, אותה אוכלוסייה מוחלטת מתקשה ליהנות מזכויות המובאות לידיעת הציבור בשפה העברית בלבד.

10. ראוי לציין כי חברת עמידר נעתרה לבקשה קודמת בנוגע לפרסום מכרזים לשיווק נכסים שבניהולה בשפה הערבית, כאשר ולאחר פנייה באמצעותך, עמידר הסכימה ליישום הוראות הדין בכל הקשור בפרסום בערבית.

11. לאור הדברים האמורים, ועל מנת להבטיח גישה והנגשה שוויונית של המידע החיוני המפורסם באתר עמידר החדשה, לאזרחים הערבים הצורכים את שירותיה, מבוקש בזאת לפעול לתיקון ההפרה ללא כל דיחוי, ולפרסם את אתר האינטרנט גם בשפה הערבית כנדרש.

בכבוד רב,

סמר קודחה, עו"ד*
מנהלת הקליניקה לזכויות אדם בחברה

* המכתב נוסח בסיועם של סטודנטים בקליניקה, למא יאור ומואייד סואעד.